

**NADINE
SWAGERMAN**

**DE
HELFT
VAN
MIJ**

kluitman

Eerder verschenen bij Kluitman van dezelfde auteur

*Eén waarheid
Maar ik ben jou niet
Aan de andere kant van geluk
Wat we niet zeggen*

*Voor Nancy en Meggy
En voor ieder ander die de helft van zichzelf moet missen.*

*No one said that it was easy
Tryna piece the broken pieces
But that's the shit I'm working on
The journey is a work of art*

Healing – FLETCHER

Triggerwarning: Dit boek bevat (mogelijk) gevoelige onderwerpen, zoals verlies van een ouder, ziekte (kanker en dementie), sombere gevoelens, angsten en paniekaanvallen, en alcoholgebruik.

Nur 285 / W052401
Bisac YAF058050 / YAF052040 / YAF018000
© Uitgeverij Kluitman Alkmaar B.V.
© MMXXIV Tekst: Nadine Swagerman
Vormgever omslag: Caren Limpens
© Auteursfoto: Willemijn Wahl
Opmaak binnenwerk: Studio L.E.O.
Alle rechten voorbehouden, inclusief het recht van reproductie in zijn geheel of in gedeelten, in welke vorm dan ook.

kluitman.nl
nadineswagerman.nl

BIJ KONINKLIJKE BESCHIKKING
HOFLÉVERANCIER

1.

Soms lijkt het leven niets anders dan een aaneenschakeling van gelijksoortige gebeurtenissen die zich in een vaste volgorde aandienen. Ik word wakker, ga naar school, spreek af met mijn beste vriendinnen, ga naar huis, eet, slaap, om de volgende dag exact hetzelfde te doen. Hoewel ik die voorspelbaarheid meestal wel fijn vind – zo weet ik precies waar ik aan toe ben – is het soms ook alsof ik gevangenzit in een eindeloze *loop*, die ervoor zorgt dat ik me verdoofd voel. Leeg. Het kan toch niet zo zijn dat dit het is? Dat dit is hoe de rest van mijn leven zal zijn? Kan daar niets aan gedaan worden? Kan er niet iets gebeuren, iets spannends, waardoor...

‘Au.’ Ik grijp naar mijn linkerbovenarm en kijk geïrriteerd opzij naar Noor, mijn beste vriendin. ‘Wat doe je?’

‘Ha, daar is ze...’

Ik draai mijn hoofd naar mevrouw Rens. Door de glazen in haar veelkleurige brilmontuur kijkt ze me aan. De hysterie van haar bril zet zich voort in de rest van haar verschijning. Haar lange jurk bestaat uit tientallen vakjes in verschillende kleuren. Nu ik beter kijk, is het net alsof ze een quilt heeft aangetrokken. Zo een die mijn oma ooit voor mij gemaakt heeft en die nu ergens achter in een kast ligt. Eronder draagt ze rode ballerina’s. Het enige wat niet vrolijk gekleurd is, is haar haar. Dat is namelijk kort en grijs en staat warrig op haar hoofd.

‘Nog half aan het slapen, mevrouw Van Kroonsbergen?’ vraagt ze. Het geamuseerde toontje irriteert me.

‘Ik...’ Ik voel mijn wangen branden als ik mijn klasgenoten hoor lachen. ‘Zoiets,’ zeg ik dan snel, terwijl ik mijn ogen neersla.

‘Goed, zoals ik zei gaan jullie je de komende weken bezighouden met een project genaamd “Nature versus nurture”,’ gaat mevrouw Rens verder. ‘Hierbij onderzoeken jullie of de eigenschappen die jullie bezitten en wie jullie zijn als mens, genetisch is, of een kwestie van opvoeding. Die zoektocht mogen jullie zelfstandig uitvoeren en de resultaten vormen dan de inspiratie voor het kunstwerk dat jullie gaan maken voor ckv. Hoe dat kunstwerk eruitziet, mag je helemaal zelf bedenken.’

Afgezien van een zucht ergens in het lokaal is het stil.

In mijn lichaam komt echter een storm opzetten. Mijn hoofd vult zich met geraas en brokstukken uit het verleden, die van binnen hard tegen mijn schedel beuken. Ik doe mijn best om de neiging te onderdrukken om mijn vingers in mijn oren te stoppen. Niet alleen omdat dat vragen zal oproepen, maar ook omdat het geen zin heeft. Want hoe stop je geluid dat in je hoofd zit?

‘Als u zegt dat we dat kunstwerk zelf mogen bedenken, betekent dat dan dat we alles mogen maken wat we willen?’ vraagt Noor.

Ik probeer me op haar stem te focussen, om hier te blijven, me niet mee te laten voeren naar... Waarom voel ik me zo? Het is lang geleden dat ik...

Mevrouw Rens knikt. ‘Exact.’

Noor glimlacht. ‘Dus als ik, bijvoorbeeld, een film wil maken, dan mag dat?’

‘Zolang je er geen anderhalf uur durende documentaire van maakt, is een film prima. Probeer hem in ieder geval niet langer te laten zijn dan een minuut of vijf.’

Noor knikt en ik kan haar enthousiasme bijna voelen.

‘Ik zal alle informatie die jullie nodig hebben vanmiddag online zetten. Mochten er aan de hand daarvan nog vragen zijn, dan hoor ik het graag. Zijn er op dit moment al vragen?’ Mevrouw Rens kijkt de klas rond.

Ja, zou ik willen zeggen. Ik heb nog wel een vraag. Of eigenlijk drie. Is deze opdracht verplicht? Hoe kan ik eronderuit komen? En hoe kunt u zoiets belachelijks verzinnen? Maar ik zwijg, terwijl mijn hart onrustig klopt.

‘Oké,’ zegt mevrouw Rens. ‘Dan hebben jullie zes weken de tijd om het project af te ronden. Ik ben benieuwd waar jullie mee komen.’

Vlak nadat ze die woorden heeft uitgesproken, kondigt de bel het einde van de les aan. Ik pak mijn tas van de grond en schuif mijn boeken erin. De storm in mijn hoofd is nog steeds niet gaan liggen en mijn maag voelt alsof een deel van de brokstukken zich daar verzameld heeft. Een project waarbij we moeten kijken naar of wie we zijn genetisch is of een kwestie van opvoeding, is niet iets waar ik enthousiast van word. Niet iets wat ik wil doen. Want daarvoor moet ik namelijk terugkijken naar dingen die...

‘Gaat het, Saar?’ Noor kijkt me onderzoekend aan.

Ik knik snel en tover mijn niets-aan-de-handglimlach tevoorschijn. Eentje die ik inmiddels geperfectioneerd heb, die zo overtuigend is dat niemand hem in twijfel trekt. Zelfs Noor en Ayşe niet. Ik sta op, adem diep in en loop achter mijn beste vriendinnen aan de klas uit.

Soms zijn er dagen die al die routine, die dodelijke voorspelbaarheid, overhoopgooien. Vandaag is blijkbaar zo’n dag. Toen ik vroeg of er niets aan die saaie loop gedaan kon worden, was dit niet wat ik in gedachten had. Ik dacht aan iets leuks, iets waar ik enthousiast van zou worden, iets... anders dan dit.

2.

Met drie bekertjes thee in mijn handen loop ik door de drukte naar de zitkuil in de aula, waar Ayşe en Noor aan een tafeltje zitten. De storm in mijn hoofd woedt onverminderd door. Ik probeer me te focussen op mijn omgeving, zodat ik niet meegezogen word. *Tafel, stoel, ramen. Thee, deo, zweet. Stemmen, ritsen, zakjes.* Waarom gebeurt dit? Ik dacht dat ik ervan af was. Het zal toch niet zo zijn dat ik straks weer... Ik stop die gedachte door me opnieuw te focussen op de dingen die ik zie, ruik en hoor en blijf die herhalen tot ik bij Noor en Ayşe aankom. Ze zijn zo verdiept in iets wat op Noors telefoon te zien is, dat ze mij niet eens opmerken.

‘Kan iemand iets aanpakken?’ vraag ik.

Ze kijken tegelijk op. ‘Ja, tuurlijk,’ zegt Ayşe. Ze neemt een van de bekertjes van me over. Noor het andere. Als ik naast Noor ga zitten, dringt de bloemige geur van haar parfum mijn neus binnen. Die kriebelt in mijn keel. Volgens Noor is het nodig om elke grote pauze opnieuw parfum op te doen, omdat je hem anders niet meer ruikt. En Ayşe en ik kunnen haar honderd keer zeggen dat dat bullshit is, maar dat heeft toch geen zin, dus dat hebben we inmiddels opgegeven.

‘Wil je een gevulde koek of een wafel?’ vraagt Ayşe.

‘Wafel,’ antwoord ik, al heb ik eigenlijk geen honger. ‘Wat waren jullie aan het doen?’ Ik trek de verpakking van de wafel voor de vorm open.

In Noors groene ogen verschijnt de hysterische blik die ze wel vaker heeft. ‘Joshua heeft een nieuwe foto geplaatst.’

Joshua. Natuurlijk. Ik had kunnen weten dat de reden dat ze zo geobsedeerd naar haar telefoon zat te staren iets te maken zou hebben met Joshua, Noors grootste crush ooit. Een totaal onbereikbare crush ook, want Joshua is wat Noor ooit hoopt te zijn: een bekende instagrammer, of hoe je zo iemand ook noemt. En Noor is niet de enige, ook Ayşe begint te blozen zodra zijn naam valt. Het is vreselijk.

‘Moet je die armen zien,’ zegt Noor zwijmelend, terwijl ze haar telefoon voor mijn neus houdt.

Joshua draagt een wit hemd, waardoor zijn gespierde armen duidelijk zichtbaar zijn. ‘O ja,’ zeg ik. ‘Mouwloos.’

Noor kijkt me vol ongeloof aan. ‘Hoe kun je hem nou niet knap vinden?’

‘Weet ik veel. Ik vind hem gewoon niet boeiend.’ Dat ik simpelweg niet voel wat zij voelt als ze naar een lichaam, of een deel daarvan, kijkt, zeg ik er niet bij. Ik heb nooit een willekeurig lijf gezien waarvan ik dacht: o mijn god, dat wil ik aanraken, of zoiets. Wat best zeldzaam is, geloof ik, als ik andere mensen, onder wie Noor, moet geloven.

‘Ik praat niet meer met jou,’ reageert ze verontwaardigd.

‘Lekker rustig,’ zegt Ayşe, terwijl ze haar zwarte haar in een knot draait.

‘Nou, inderdaad,’ grinnik ik.

‘Sorry?’ Noor trekt haar wenkbrauwen op. ‘Haters.’

‘Ik zou jou nooit kunnen haten,’ zeg ik met mijn liefste glimlach. ‘Ik heet geen Lindsey.’

Ayşe grijnst.

‘Ze heeft me gisteravond tien berichtjes gestuurd, nadat ik die nieuwe foto gepost had,’ verzucht Noor. ‘Tien!’

‘Je hebt haar hart gebroken, Noor,’ zeg ik.

‘Ik dat van haar?’ Noor kijkt me met grote ogen aan. ‘Sorry hoor, maar zij was degene die het uitmaakte.’

‘Omdat jij haar niet meer leuk vond.’

‘Oké.’ Noor gooit haar handen in de lucht. ‘Ik ben de eikel.’

‘Absoluut,’ lach ik.

‘Ik zou er maar vast aan wennen, als ik jou was,’ zegt Ayşe tegen Noor.

‘Als je straks echt bekend wordt, zijn er honderden mensen die een hekel aan je hebben.’

‘Nu al zin in,’ zegt Noor.

Ik grinnik. ‘Maar eh, over social media gesproken... Wanneer wil je dat ik nieuwe foto’s van je maak?’

Noor ademt hard door haar neus. ‘Ik had bedacht dat we dat vandaag konden doen, maar toen werd ik wakker met de Mount Everest op mijn gezicht, dus nu zullen we moeten wachten tot die weer verdwenen is.’

Ik speur haar gezicht af op zoek naar het hooggebergte, maar er is niets te zien wat daar ook maar een beetje bij in de buurt komt. ‘Sorry, waar moet ik kijken?’

‘Hier.’ Ze wijst naar een minuscuul pukkeltje naast haar neus.

Samen met Ayşe buig ik me naar voren. ‘Jezus, Noor. Dát noem je de Mount Everest?’

‘Ja,’ zegt ze bloedserieus.

‘Als je het niet aangewezen had, had ik het niet eens gezien.’

‘Zeg je nou dat ik overdrijf?’

‘Nee Noor, jij overdrijft nooit,’ zegt Ayşe grijnzend. ‘Je hebt gelijk. Het is een enorme pukkel en iedereen zal hem direct zien. Je bent getekend voor het leven.’

Noor kijkt haar geschokt aan. ‘Waarom zeg je dat?’

Ayşe haalt haar schouders op. ‘Omdat ik je beste vriendin ben, en die vertellen elkaar de waarheid. Hoe pijnlijk die ook is.’

Noor staart haar met open mond aan. Dan kijkt ze naar mij. ‘Saar, zeg er iets van.’

‘Oké,’ zeg ik. ‘Ayşe heeft gelijk. Hij is enorm en zo.’

Ayşe grinnikt en Noor geeft me lachend een duw. ‘Je bent een kreng, Sara van Kroonsbergen.’

‘Alsof je dat nog niet wist.’ Vlak nadat ik die woorden heb uitgesproken gaat de bel, die aankondigt dat onze een-na-laatste les zo begint.

Meteen schuiven tientallen leerlingen hun stoelen achteruit. De aula wordt gevuld met een hels kabaal. Opnieuw zou ik niets liever doen dan mijn oren dichtdrukken, deze keer om de herrie van buitenaf te weren. Misschien moet ik toch eens nadenken over een noisecancelling-koptelefoon.

‘Had je geen honger?’ vraagt Ayşe, als ze ziet dat ik de wafel in mijn tas stop zonder ervan gegeten te hebben.

‘Nee, beetje last van mijn maag,’ zeg ik. ‘Waarschijnlijk door de hoofdpijn,’ verzin ik erachteraan. En doordat ik de focus op mijn lichaam leg, voel ik meteen weer hoe onrustig ik ben. Hoe de storm nog altijd aanhoudt, al heb ik hem de afgelopen minuten enigszins kunnen negeren.

‘Wil je paracetamol?’

‘Heb ik net genomen,’ lieg ik. ‘Maar bedankt.’

‘Wat hebben we eigenlijk?’ vraagt Noor als ik een van de klapdeuren voor haar openhoud.

‘Een blokkade geschiedenis,’ antwoordt Ayşe.

‘Ooo,’ kreunt Noor. Ze drukt op het knopje van de lift en leunt verslagen op haar paarse, met strasstenen versierde wandelstok, die ze Dolly noemt – naar Dolly Parton, een van haar idolen. De glinsterende steentjes

hebben we er een paar weken terug opgeplakt met een of andere superlijm. Alleen de plek waar hij in de klem op haar fiets zit, hebben we vrijgelaten. 'Deze dag... echt. Ik trek het niet.'

Ik schud lachend mijn hoofd en haak mijn arm in haar vrije arm. Ayşe doet hetzelfde bij mij. 'Wij slepen je er wel doorheen,' zeg ik.

'Als ik jullie toch niet had,' zegt Noor zogenaamd geëmotioneerd.

'Dan was je totaal verloren,' reageert Ayşe.

Anders ik wel.

3.

Tegen Noor en Ayşe zei ik dat ik vanwege mijn hoofdpijn naar huis zou gaan, maar in werkelijkheid fiets ik nu door het centrum. Regendruppels slaan ongenadig hard in mijn gezicht. Hoezo was het net nog zonnig en regent het nu ineens zo hard?

Als ik de warme hal van de grote bibliotheek binnenstap, trek ik mijn doorweekte jas uit.

'Hoi Sara,' zegt Willeke, mijn favoriete medewerker, met een glimlach.

'Hoi.' Ik glimlach terug terwijl ik haar balie passeer. Eenmaal tussen de boekenkasten voel ik me iets rustiger worden. Bij de afdeling Fotografie pak ik een van de boeken van Erwin Olaf. Ik loop door tot achter in de bieb, waar het licht van buiten door een kleurrijk glas-in-loodraam naar binnen schijnt. Daar, in de rechterhoek, verscholen achter de kast gevuld met boeken over muziek, neem ik plaats in een van de twee fauteuils die samen een kleine zithoek vormen. Ik sla het boek open en terwijl mijn ogen de gezichten en poses van de modellen, het licht en de composities in zich opnemen, voel ik dat de storm in mijn hoofd eindelijk gaat liggen. Wat overblijft is een kil briesje.

Mijn blik blijft hangen op een foto van een Oost-Aziatisch meisje met stukjes papier of tape op haar oogleden geplakt. Ik breng het boek dichterbij naar mijn gezicht, zodat ik hem beter kan bekijken. De foto is prachtig. Het licht. De kleuren. De...

Ineens klinkt er een geluid naast me. Geschrokken kijk ik op.

‘O, sorry, ik wist niet dat hier al iemand...’ Twee lichtbruine, bijna honingkleurige ogen kijken me verontschuldigend aan. Ik zou toch zwe- ren dat...

Het meisje van wie de ogen zijn, kantelt haar hoofd iets. ‘Sara?’

‘Jen?’

‘Hé!’

Lachend sta ik op en voor ik het weet omhelzen we elkaar. ‘Wat doe jij nou hier?’ vraag ik. De laatste keer dat ik haar zag, was jaren geleden, toen ik een dagje bij haar op bezoek ging nadat ze verhuisd was. Ik her- inner me nog hoe fijn het voelde om mijn beste vriendin na maanden van alleen berichtjes uitwisselen weer te zien, en hoe erg ik haar gemist had. Die berichtjes stuurden we steeds minder vaak, totdat ze uiteindelijk wegbleven. We waren allebei verdergegaan, al hadden we elkaar nog zo beloofd om voor altijd beste vriendinnen te blijven.

‘We zijn weer terugverhuisd,’ zegt Jen.

‘Dat meen je niet! Wanneer?’

‘Net. Twee dagen geleden. Mijn moeder miste het hier, dus besloten we terug te komen. Ik was van plan om van de week langs je huis te lopen om te kijken of je er nog woonde.’

‘Wat leuk! Ja, ik woon nog steeds in hetzelfde huis. Waar woon jij nu?’

‘Appellaan. Nummer 3.’

‘Dat is vlak bij mij.’

Jen knikt. ‘Hoe is het met je?’

Het klinkt misschien raar, maar het is alsof we elkaar gisteren nog hebben gezien. Alsof ze al die tijd gewoon hier is gebleven. Ze is veran- derd. Natuurlijk. Haar wangen zijn niet meer zo bol als vroeger. In haar neus schittert een zilveren ringetje. En haar lange wimpers zijn voorzien

van een laag mascara. Haar zwarte haar valt in lange vlechten over haar schouders. Ik kan niet anders dan zeggen dat ze er goed uitziet. Ze is nog knapper dan ze als kind al was. ‘Het gaat goed. Hoe is het met jou?’

‘Ja, ook goed. Echt leuk om je weer te zien.’

‘Vind ik ook.’

‘Het is zo gek om hier weer terug te zijn,’ zegt Jen. ‘Weet je nog hoe vaak we hier vroeger kwamen?’

Ik knik. ‘Elke week. En het liefst op maandag, want dan konden we daarna poffertjes halen op de markt.’

‘O ja!’ roept Jen uit. En even lijkt ze weer op dat meisje van negen dat dolenthousiast werd als ze het woord ‘poffertjes’ hoorde. ‘Die waren zó lekker.’

Ik grinnik. ‘Dat waren ze zeker.’

Zodra ik de voordeur heb opengedaan, ruik ik al dat we vanavond lasagne eten. Het is de geur van de tomatensaus, van de oven die aan het voorverwarmen is. Een geur waar ik onmiddellijk blij van word. Een van de voordelen van een vader die sinds een paar jaar een ochtendshow op de radio presenteert, is dat hij altijd vroeg thuis is. En aangezien koken mijn vaders grootste hobby is, staat er dus haast elke avond iets lekkers op tafel.

‘Hoi pap!’ roep ik als ik binnenstap. Spot, de leukste toller ooit, komt op me afgerend om me te begroeten. Ik kriebel hem tussen zijn oren en glimlach om zijn blijde kop. Ik ken geen hond die zo vrolijk is als hij.

Vanuit de keuken klinkt het geluid van een mes dat ritmisch op de snijplank meetikt met de muziek van Miles Davis. De ideale combinatie wat mijn vader betreft: koken en jazz.

‘Hé lieverd,’ begroet mijn vader me. Hij veegt zijn handen af aan de

theedoek die over zijn schouder hangt en geeft me een knuffel. 'Heb je een leuke dag gehad?'

Ik ben blij dat hij een vraag stelt die ik alleen met ja of nee hoeft te beantwoorden. 'Ja,' zeg ik. Het is niet helemaal eerlijk, maar beter dan het alternatief: zeggen hoe mijn dag écht was. Want dan zal ik hem moeten vertellen over de opdracht voor ckv. En dat ik me het grootste deel van de dag alleen, verdrietig en eenzaam gevoeld heb, omdat ik mijn moeder mis. En dat is niet wat wij doen: over mijn moeder praten. 'Weet je wie ik vandaag tegenkwam?'

'Nou?'

'Jen.'

Mijn vader strijkt met zijn duim over het litteken in zijn linkerwenkbrauw en kijkt me vragend aan. 'Die van de basisschool?'

'Ja, ze zijn weer hier komen wonen.'

'Wat leuk. Zit ze bij jou op school?'

Dat was ik vergeten te vragen. 'Geen idee. Ze is er pas net een paar dagen.'

'Wat grappig. Het zou gezellig zijn als jullie elkaar af en toe weer zien.'

Ik knik. Onderweg naar huis had ik hetzelfde gedacht. 'Hoe was jouw dag?'

'Ik heb vanmiddag de laatste belangrijke spullen naar het nieuwe huis van opa en oma gebracht en morgen verhuizen ze er officieel naartoe.'

Ik kijk hem niet-begrijpend aan. Ik dacht dat mijn grootouders dit weekend nog in hun oude huis zouden zijn. Dat we ze daar zouden zien als we gaan helpen met de laatste spullen. Mijn moeder had geen broers of zussen, en aangezien mijn vader als een zoon voor hen is en hen zo'n beetje als ouders heeft geadopteerd, regelt hij alles. Misschien vindt hij dat zelf ook wel fijn, omdat zijn eigen ouders jaren terug al zijn overleden.

'Zijn ze dan niet meer op Texel als wij daarheen gaan?' vraag ik.

Mijn vader schudt zijn hoofd. 'Ze zeggen dat ze ons niet in de weg willen lopen, maar eigenlijk denk ik dat het voor oma te lastig is om te zien hoe het huis leeg wordt gehaald. Ik denk dat opa bang is dat ze daar onrustig of angstig van wordt.'

'Dat snap ik.' Sinds mijn oma dementerend is, zijn veel dingen te veel voor haar. Te verwarrend. Te confronterend.

'Ik zat te denken,' gaat mijn vader verder. 'Misschien is het handig als we daar blijven slapen, zodat we niet twee keer op en neer hoeven.'

'Ja?' Het idee dat ik op een luchtbedje in een halfleeg huis moet liggen, klinkt niet erg aantrekkelijk. 'Redden we het niet in één dag?'

'Dat denk ik niet. Maar het is toch leuk om daar een nachtje te blijven? Een soort weekendje weg.'

'Leuk?' Ik trek mijn wenkbrauwen op.

Hij lacht. 'Ja joh, is toch gezellig? We zijn er al zo lang niet meer tussenuit geweest.'

Ergens diep van binnen borrelt iets omhoog wat lijkt op enthousiasme. Misschien heeft hij gelijk. Misschien is het inderdaad wel een goed idee: nog één keer in het huis slapen waar we allebei zo veel tijd hebben doorgebracht, zo veel herinneringen hebben gemaakt. Bovendien is het ruim vijf jaar geleden dat we samen op vakantie zijn geweest, toen ik twaalf was, dus wat dat betreft zou het wel weer eens leuk zijn... 'Oké,' zeg ik. 'Laten we dat doen.'

'Ja?'

Ik knik.

'Top!' Zijn ogen fonkelen en hij grijnst zo breed dat ik er ook blij van word. 'Zullen we dan morgenmiddag gaan zodra jij uit school komt? Dan hebben we zaterdag de hele dag.'

‘Dat is goed.’

‘Ik heb er nu al zin in.’

Ik eigenlijk ook wel. ‘Hoelang duurt het nog voordat we gaan eten?’

‘Een halfuurtje ongeveer.’

‘Oké, dan ga ik nog even naar boven, huiswerk maken.’

Op mijn kamer laat ik me op mijn bed vallen. Mijn telefoon trilt. Het is een berichtje van een nummer dat ik niet ken.

Het was leuk je weer te zien!

Dit is Jen, trouwens, haha

Ik glimlach. Toen ik haar mijn nummer gaf, had ik niet verwacht dat ze ook echt contact zou opnemen. Waarom weet ik niet. Misschien dacht ik dat ze gewoon aardig deed, zoals je doet als je iemand tegenkomt die je van vroeger kent. Maar aan de andere kant hadden we vanmiddag ruim een half uur zitten kletsen, en ik had het idee dat zij dat minstens zo fijn vond als ik.

Vond ik ook!

Even blijf ik naar het scherm staren, wachtend of Jen nog iets zal zeggen, maar dan zie ik dat ze offline gaat. Mijn gedachten dwalen af naar vanmiddag, naar de reden waarom ik in de bibliotheek was. Meteen voel ik de spanning in mijn lijf toenemen. Ik adem diep in, open de zoekmachine en typ drie woorden in het zoekbalkje: *nature versus nurture*.

Ik open het eerste zoekresultaat. *Het nature-nurture-debat (aanleg-opvoedingsdebat) is een discussie omtrent de oorsprong van de*

eigenschappen van een individu, lees ik. Deze benadering stamt uit de filosofie en schikt standpunten tussen twee extremen: nature en nurture.

Ik begrijp niets van wat ik lees. Ik ga terug naar de zoekresultaten en open een andere website. Daar staat dat ‘nature versus nurture’ gaat over hoe een mens gevormd wordt. De vraag is of mensen gevormd worden door genen of door hun omgeving. Met andere woorden: wat bepaalt wie wij zijn? Is dat onze biologie of de manier waarop we zijn opgegroeid?

Ik slik.

In hoeverre ben ik wie ik ben door de genen van mijn vader en moeder? En in hoeverre ben ik wie ik ben door mijn omgeving? Met die twee vragen ontstaan er meteen tientallen nieuwe in mijn hoofd. Lijk ik op mijn moeder? Of ben ik meer op mijn vader gaan lijken omdat hij degene is die mij de laatste jaren heeft opgevoed? En wie zou ik zijn als mijn moeder wél bij ons was? Zou ik dan zijn wie ik nu ben of een compleet andere versie van mezelf?

4.

Starend naar de tv lig ik in mijn bed. De opdracht die we vandaag op school kregen, heeft iets in me losgemaakt wat ik lange tijd diep heb weggestopt. Ik lijk niet in staat om de gedachten die over elkaar heen tuimelen te stoppen. En zelfs mijn comfortserie *The L Word*, die al jaren oud is en die ik al minstens drie keer heb gezien, weet daar op dit moment geen verandering in te brengen.

Ik pak de foto die naast mijn wekker op het nachtkastje staat en bestuur hem. Mijn moeder en ik. Op het strand op Texel. Ze draagt een lichtblauw satijnen sjaaltje in haar haar en drukt een kus op mijn hoofd. Ik lach onbezorgd, me er totaal niet van bewust dat ik op het punt sta haar te verliezen.

Tijdens het eten had ik me heel even afgevraagd of ik mijn vader naar mijn moeder zou vragen. Of ik hem zou vragen of ik op haar lijk en of hij dingen van haar in mij terugziet. Maar het was alsof ik niet in staat was om dat te doen, alsof mijn stem blokkeerde. Het was precies zoals alle andere keren dat ik het onderwerp wilde aansnijden. Alsof er een luik dichtslaat op het moment dat ik over haar probeer te praten.

Ik vraag me af hoe mijn moeder was toen ze zo oud was als ik. Of ze het net als ik lastig vond om te praten over de dingen die haar raakten, die haar zeer deden. Of dat ze toen al zo open was als ik me haar herinner: als iemand die heel duidelijk was over wat ze wilde, wie ze was en wat ze

voelde. Iemand die haar emoties niet verborg. Totdat ze ziek werd, want haar angst en verdriet liet ze niet zien. Tenminste... niet aan mij.

De tranen waar ik al de hele avond tegen vecht, vinden nu toch een weg naar buiten. Met zachte tikjes belanden ze op mijn kussen. Ik zucht diep om het nare gevoel in mijn lichaam te verdrijven. Om de leegte die mijn borstkas vult te verminderen. Het helpt niet.

Ik zet mijn tv uit en sla de dekens van me af. Op deze manier kan ik toch niet slapen. Ik raap mijn spijkerbroek en sokken van de grond, trek ze aan en vis daarna mijn lievelingssweater uit de kast. Dan open ik zachtjes mijn slaapkamerdeur en sluip achter Spot aan de trap af.

Nog een voordeel van een vader die een ochtendshow op de radio presenteert: hij ligt altijd al vroeg op bed. Mét oordoppen in. Hierdoor heb ik alle vrijheid om te doen wat ik wil.

Vrijheid waar ik graag gebruik van maak.

Bij de voordeur trek ik mijn schoenen en jas aan. Als ik Spot heb aangeliend, stap ik de frisse avondlucht in. Het is stil in de wijk en achter de meeste ramen is het donker. Alleen bij buurvrouw Mien brandt nog licht. Die gaat nooit voor één uur naar bed.

Na een paar minuten loop ik het schelpenpad op dat langs het water naar mijn favoriete plek leidt: het bankje bij de vijver. Als ik op het koude, iets vochtige hout zit, richt ik mijn blik naar boven. Het is een heldere avond en dus kan ik ongehinderd naar de sterren staren.